

Міністерство освіти і науки України
Одеська державна академія будівництва та архітектури
Національний університет "Одеська політехніка"
Національна спілка журналістів України

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Інновації в освіті: сутність, проблеми, перспективи»
27-28 жовтня 2022 р.

м. Одеса

**Міністерство освіти і науки України
Одеська державна академія будівництва та архітектури
Національний університет "Одеська політехніка"
Національна спілка журналістів України**

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної конференції

«Інновації в освіті:

сутність, проблеми, перспективи»

27-28 жовтня 2022 р.

м. Одеса

УДК: 37.01+008.2

I 66

I 66 Інновації в освіті: сутність, проблеми, перспективи // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Одеса, 27-28 жовтня 2022 р.) 124 с.

Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інновації в освіті: сутність, проблеми, перспективи» вміщує матеріали, які досліджують проблеми освіти у вимірі сучасних глобальних зрушень, нові стратегії розвитку освіти, здоров'язберігаючі освітні технології, освітні стратегії розвитку духовної та світоглядної культури особистості громадянського суспільства, історію розвитку освіти в Україні та інновації правової освіти.

Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Рекомендовано до публікації Вченою Радою ОДАБА (протокол № 2 від 20.10.2022 року)

УДК: 37.01+008.2

I 66

© Одеська державна академія
будівництва та архітектури, 2022

зрозумілу термінологію, але не створювали нових життєздатних ідей, які могли б вплинути на позитивний розвиток практичного життя і безпосереднього повсякденного життєвого досвіду.

Філософія незмінно і традиційно і в нашій, технологічно просунутій реальності залишається умоглядною дисципліною, із-за чого катастрофічно знижується суть її місії і значення в розвитку людського пізнання і орієнтиру в практичному досвіді. Але як це не дивно, головні філософські питання з дивовижною завзятістю, як і колись, встають перед людиною, не отримуючи однозначної відповіді. Не втрачаючи своєї актуальності, вони примушують її задуматися про те, як жити далі, як визначити найоптимальніший вибір серед безлічі наукових/життєвих альтернатив.

Ще на початку минулого століття прагматисти-класики зробили спробу повернути філософії її відвічне, генетично закладене в ній призначення. В. Джеймс закликав світову інтелектуальну спільноту повернути філософські рефлексії лицем до людини, до реалій і практики її життя, потреб і очікувань. Його концепція виходила з постулату про те, що в своїй практичній діяльності людина завжди керується міркуваннями і думками, ведучими до поліпшення її життєвої ситуації, але не завжди отримує бажаний/очікуваний результат.

У цьому процесі найбільш надійним засобом, підставою або інструментом в пошуку способу ослаблення/поліпшення економічних, соціальних або інших труднощів служить знання філософії. Не слід вважати, що філософія дасть пряму відповідь на нерозв'язні життєві питання. Але філософія може запропонувати можливі альтернативи їх вирішення. Основна місія філософії, як вважав Ф.К.С. Шиллер, повинна полягати в тому, щоб показати, що в житті немає тупикових ситуацій. З будь-якого утруднення завжди можна знайти вихід, якщо проаналізувати його першопричину і подивитися на неї з іншого боку.

Як предмет навчання філософія вимагає не тільки особливої уваги до програми масової вищої освіти. Глибокого переосмислення потребує контент університетських курсів. Їх месидж повинен ґрунтуватися на головному постулаті прагматизму – практичній корисності і необхідності. Виходячи з цього постулату студент навчиться шукати і знаходити альтернативні шляхи вирішення завдань.

Для цього філософія повинна звільнитися від педантизму і академізму, а самим філософам треба звернутися до життєво важливих, гострих, пекучих проблем, які заслуговують на яскраве пояснення, що запам'ятовується. При цьому курс філософії повинен бути пов'язаний як з реальністю історичного моменту, так і з іншими науками, оскільки тільки філософія може зіставити результати різних наук і оцінити їх в світлі безпосереднього людського життєвого досвіду.

Закопайло Дар'я Сергіївна – здобувачка першого (бакалаврським) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» (перша – китайська, друга – англійська), 4 рік навчання Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Науковий керівник: Петінова Оксана Борисівна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

ОСВІТНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ДУХОВНОЇ ТА СВІТОГЛЯДНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Освіта відіграє важливу роль у житті кожної людини, призначена, дає новому поколінню початкові знання культури, формує поведінку у дорослому житті і допомагає у виборі можливої ролі в суспільстві. У широкому сенсі слова, освіта — процес або продукт "...формування розуму, характеру або фізичних здібностей особистості..." [4].

Отже освіта не може і не повинна нав'язувати особистості якусь визначену ідентичність. Вона може тільки сформувати в особистості відповідні ресурси, які б дозволили їй здійснювати процес ідентифікації та самоідентифікації у світі, що глобалізується. Одним із визначальних таких ресурсів і є світоглядна культура особистості, формування якої і має бути провідним завданням освіти у добу глобалізації. Водночас, при формуванні світоглядної культури, освіта, безумовно, має враховувати і ті нові механізми та складності процесів ідентифікації та самоідентифікації, що виникають у добу глобалізації [3, 22].

Вчені І.О. Мартинюк і Н.І. Соболева пропонують наступне визначення: «Світоглядна культура – це вінець, що завершує формування цілісного світогляду особистості, спосіб внутрішнього впорядкування взаємозв'язків індивідуального та соціального суб'єктів. Вона передбачає системну організацію внутрішнього світу особистості, орієнтацій людини в природному і соціальному середовищі, майбутні зміни на основі розкриття об'єктивних законів буття. Світоглядна культура містить в себе такі складові, як комплекс знань про природу, суспільство і людину, метод мислення, що ґрунтується на використанні цих знань, світоглядні цінності і світоглядну активність особистості. Спираючись на потяг особистості до самостійного пошуку істини, на її навички розв'язання суперечностей у внутрішньому світі, на здатність до теоретичного мислення і логічного аналізу, світоглядна культура обдаровує людину «привілеєм богів» – свободою» [1, 126].

Наразі суспільство знаходиться у добі глобалізації, у результаті чого виникає потреба у формуванні світоглядної культури нової якості, вирішення цього є розробка і застосування такого теоретичного конструкту як «світоглядна культура у добу глобалізації» [3, 31].

С.Ф. Клепко Визначає пріоритетне значення «інтегративної освіти», бо саме вона сприяє розгерметизації освіти «на основі принципу її відкритості, тобто її здатності забезпечити відкритий простір для розвитку особистості, для освоєння нею відкритого світу культури, вільного від ідеологічних догм і купюр, від ефемізмів і недомовок, культури, що вміщує у собі все загальнолюдське, всі досягнення світової цивілізації» [2, 332].

Пріоритетність інтегративної освіти для формування світоглядної культури полягає також і в тому, що в ній «учень споруджує власну організацію знання, яка найбільш ефективна для його повсякденного життя, вибудовує як теорію життєтворчості своєї особистості, так і теорію світу» [2, 334].

Отже, освіта – важливий аспект у формуванні світоглядної картини людини, яка допомагає людині здобувати свою індивідуальність та співіснувати у суспільстві крізь призму знань, моральних понять добра і зла, структури суспільства тощо. Саме при формуванні індивідуальності та її світогляду дуже важливим є вираження її думок та ідей, і тут у пріоритеті стає саме інтегративна освіта. Також однією з напрямів сучасної освіти став розвиток «інтегральної школи», яка налаштована на виховування у дитині індивідуальність зі своєю точкою зору та своїм унікальним мисленням.

Список використаних джерел:

1. Еліас Н. Про німців, Пер. з нім. О. Кислюка. К. : «Юніверс», 2010, 432 с.
2. «Знання, настояні на совісті». Інтерв'ю з Сергієм Борисовичем Кримським, Новий Акрополь. URI: <http://www.newacropolis.org.ua/ua/culture/interview/?DETAIL=5464>
3. Корж Г.В., Васильченко Р. В. *Світоглядна культура: традиції та сучасність*: Монографія, Харків: ФОП Панов А.М., 2020. С. 22-31
URI:<https://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/4027/1/%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%B6%20%D0%93.%20%D0%92.%20pdf>
4. Чапа М.-Л. А. Психологічна експертиза освіти. Проблеми загальної та педагогічної психології : збірка наукових праць. Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України. К., 2010, С. 337–341.